

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Trvalý rozvrat manželstva, dĺžka jeho trvania a nesúhlas so zotrvaním v manželstve**
Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoP 56/2018 zo dňa 15. 11. 2018
- 2. Trest prepadnutia veci nemožno uložiť vo vzťahu k veci, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov**
Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Cdo 23To/63/2018 zo dňa 1. 10. 2018
- 3. Pozastavenie výkonu rodičovských práv a prítomnosť pri maloletom, ak prebieha styk so starými rodičmi**
Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/40/2018 zo dňa 7. 11. 2018
- 4. K chybnému právnomu záveru súdu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/187/2017 zo dňa 20. 12. 2017
- 5. Vylúčenie sudcu z dôvodu jeho zaujatosti k účastníkom konania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Nc/4/2017 zo dňa 3. 1. 2018
- 6. K funkcii odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo 74/2016 zo dňa 28. 2. 2018
- 7. K prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o zastavení exekúcie**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8ECdo 14/2017 zo dňa 20. 12. 2017
- 8. K pojmu už raz právoplatne rozhodnutej veci („res iudicata“)**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžo/77/2016 zo dňa 27. 6. 2018
- 9. Právny vzťah medzi spoločnosťou a jeho konateľom**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/17/2016 zo dňa 28. 2. 2018
- 10. K miestnej príslušnosti súdu v sociálnych veciach v prípade žalobcu, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky sa ani nezdržuje**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Nds/4/2018 zo dňa 27. 6. 2018
- 11. K povinnosti príjemcu dávky ju vrátiť**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžo/90/2016 zo dňa 27. 6. 2018
- 12. K posudzovaniu vhodnosti delegácie veci Najvyšším súdom**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Nds/2/2018 zo dňa 28. 6. 2018
- 13. K novému termínu daňovej kontroly po uplynutí zákonnej lehoty**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžf/101/2016 zo dňa 30. 1. 2018
- 14. K skutkovej podstate priestupku proti občianskemu spolunažívaniu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Asan/11/2017 zo dňa 19. 6. 2018
- 15. Na určení, že žalovaný nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, nie je naliehavý právny záujem**
Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 216/2017 zo dňa 18. 12. 2018

1. Trvalý rozvrat manželstva, dĺžka jeho trvania a nesúhlas so zotrvaním v manželstve

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoP 56/2018 zo dňa 15. 11. 2018

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica vydal predkladané rozhodnutie v nadväznosti na odvolanie manželky proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozvedené manželstvo strán sporu. Manželka v podanom odvolaní argumentovala, že manželstvo nefunguje necelých sedem mesiacov, čo je podľa nej veľmi krátky časový úsek na to, aby sa mohol konštatovať jeho trvalý rozvrat. Zároveň poukázala na svoj vážny zdravotný stav.

Krajský súd Banská Bystrica s argumentáciou manželky nesúhlasil a vyslovil názor, že pre konštatovanie trvalého rozvratu manželstva nemusí byť splnená podmienka určitého časového úseku, v ktorom manželstvo nefunguje, resp. v ktorom manželia spolu nežijú. Súd zároveň uviedol, že pokiaľ jeden z manželov manželské spolužitie kategoricky odmieta, nemožno ho ani súdnym rozhodnutím nijako donútiť, aby v manželstve zostal, pretože už samotný nesúhlas so zotrvaním v manželstve je príznakom jeho trvalého rozvratu.

Právna veta:

Otázka trvalého rozvratu manželstva musí byť posudzovaná v každom jednotlivom prípade individuálne a v žiadnom prípade nie je stanovená žiadna doba, bez uplynutia ktorej by konštatovanie o trvalom rozvrate nebolo možné. Podstatné je, či trvalý rozvrat manželských vzťahov nastal alebo nie. V tomto smere okresný súd zdôraznil ako predpoklad pre ďalšie trvanie manželstva dobrovoľnosť a slobodné rozhodnutie (oboch manželov), čo v danom prípade z vyjadrení navrhovateľa preukázané nemal. Jednoznačný a rozhodný postoj navrhovateľa, ktorý už v manželstve nemieni zotrvať, je potom znakom trvalého rozvratu manželstva ako dôvodu pre jeho rozvod. Nič na tom nemení ani nesúhlas odvolateľky s rozvodom manželstva, prípadne nesúhlas s tvrdením navrhovateľa o existencii trvalého rozvratu. Ak jeden z manželov presvedčivo deklaruje nezáujem zotrvať v manželstve, nemožno ho (a to ani súdnym rozhodnutím) nútiť, aby v manželstve zotrval.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Rozvod manželstva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 36/2005 Z. z. – § 23 ods. 1
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 755 odst. 1, 2

2. Trest prepadnutia veci nemožno uložiť vo vzťahu k veci, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Cdo 23To/63/2018 zo dňa 1. 10. 2018

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí zo skutkového hľadiska posudzoval konanie obžalovaného, ktoré spočívalo v tom, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, a to aj napriek tomu, že predchádzajúcim súdnym rozhodnutím mu už bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo. Toto konanie bolo vyhodnotené ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a súd prvého stupňa obžalovaného sankcionoval trestom odňatia slobody a trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlo.

Proti rozhodnutiu podal odvolanie prokurátor, ktorý namietal, že súd mal uložiť aj trest prepadnutia veci, ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu, a to osobného auta, ktoré obžalovaný pod vplyvom alkoholu šoféroval. Krajský súd Trenčín však vyslovil názor, že v danom prípade takýto trest nepripadá do úvahy, pretože z okolností prípadu je zrejmé, že predmetný automobil je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov obžalovaného a jeho manželky. Pokiaľ teda podľa judikatúry nemožno trestom prepadnutia veci postihnúť osoby, ktoré nie sú trestne stíhané, nemožno uložiť trest prepadnutia ani ohľadom veci, ktorá sa nachádza v bezpodielovom spoluvlastníctve.

Právna veta:

Odvolací súd nemohol prisvedčiť odvolaniu prokurátora, ktorý sa ním domáhal uloženia trestu prepadnutia veci, a to osobného motorového vozidla. Aj keď podľa názoru odvolacieho súdu by bolo vzhľadom na okolnosti prípadu uloženie takéhoto trestu namieste, v tomto prípade však ustálená súdna prax takýto postup nedovoľuje. Bolo preukázané, že na kúpu motorového vozidla poskytli sumu 1.500 € rodičia manželky obžalovaného svojej dcére. Aj keď je ako majiteľ vozidla v príslušnom technickom oprávnení zapísaný obžalovaný, je nepochybné, že predmetné vozidlo je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Podľa R 46/1967 trestom prepadnutia veci možno postihnúť iba obvineného, odsúdeného za príslušný trestný čin a nie iné osoby, ktoré nie sú trestne stíhané. Preto ak nie je obvinený výlučným vlastníkom takej veci, ale iba jej bezpodielovým spoluvlastníkom, nemožno vysloviť prepadnutie takej veci.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Trest prepadnutia veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 300/2005 Z. z. – § 32 písm. f), § 60
pre ČR: 40/2009 Sb. – § 52 odst. 1 písm. f), § 70

3. Pozastavenie výkonu rodičovských práv a prítomnosť pri maloletom, ak prebieha styk so starými rodičmi

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/40/2018 zo dňa 7. 11. 2018

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica riešil v predkladanom rozhodnutí úpravu styku starých rodičov s maloletým dieťaťom. Podľa výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie mal byť tento styk realizovaný bez prítomnosti otca maloletého, o ktorého sa starí rodičia starali z dôvodu jeho zhoršeného psychického stavu; otec mal vo vzťahu k maloletému pozastavený výkon rodičovských práv s ohľadom na svoju nesvojprávnosť a neschopnosť sa o maloletého postarať.

Krajský súd Banská Bystrica po posúdení veci zrušil časť výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo uložené, aby styk prebiehal len v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že hoci otec sám má pozastavený výkon rodičovských práv, neznamená to automaticky aj to, že nemôže byť v prítomnosti svojho maloletého dieťaťa. Upozornil, že je na starých rodičoch, aby styk prebehol aj v prítomnosti otca bez problémov; nemožno ich však limitovať v tom smere, že styk musí prebiehať bez otca, zvlášť, ak otec nemá takú diagnózu, že by mohol byť nebezpečný pre svoje okolie či pre samotného maloletého.

Právna veta:

Pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností prichádza do úvahy tak ako to vyplýva z ustanovenia § 38 ods. 1 Zákona o rodine, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka, a ak je to v záujme maloletého dieťaťa. Za závažnú prekážku možno považovať zlý zdravotný stav otca maloletého dieťaťa. Počas pozastavenia výkonu rodičovských práv a povinností je však rodič naďalej formálne nositeľom týchto práv a povinností, avšak nemôže ich vykonávať. Len ak odpadnú podmienky pre pozastavenie, zruší súd rozhodnutie o pozastavení rodičovských práv a povinností aj bez návrhu. Pri pozastavení rodičovských práv, teda rodič (otec maloletého dieťaťa) nemá práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu týkajúce sa starostlivosti o výchovu, výživu, všestranný rozvoj maloletého dieťaťa, nemôže ho zastupovať, nemôže spravovať jeho majetok. Neznamená to však v žiadnom prípade, že ako tretia osoba nemôže byť vôbec v prítomnosti maloletého dieťaťa. Takáto osoba, ktorá má postavený výkon rodičovských práv a povinností sa vo vzťahu k dieťaťu stáva tretou osobou, to znamená nemôže sa starať o dieťa o jeho výchovu a výživu, nemá právo zastupovať dieťa, či spravovať jeho majetok, ale neznamená to, že pokiaľ sa nachádza v určitom prostredí, že v tomto prostredí nemôže byť zároveň maloleté dieťa, zvlášť, pokiaľ o toto maloleté dieťa v čase styku s týmto dieťaťom sú povinní starať sa jeho starí rodičia.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Styk s maloletým, Pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 38, § 25 ods. 5
pre ČR: 89/2012 Sb. – § 870, § 872, § 927

4. K chybnému právnemu záveru súdu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/187/2017 zo dňa 20. 12. 2017

Anotácia:

V danom prípade žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) C.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Právna veta:

- I. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.
- II. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania [a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP zakladajúcim prípustnosť dovolania] nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.
- III. Pojednávanie na odvolacom súde je fakultatívne, teda súd ho nariaďovať nemusí, okrem prípadov uvedených v § 385 CSP, a to iba v prípade, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 420 písm. f)

5. Vylúčenie sudcu z dôvodu jeho zaujatosti k účastníkom konania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Nc/4/2017 zo dňa 3. 1. 2018

Anotácia:

Žalovaný 1 vzniesol žalovaný námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu krajského súdu, ktorý má podľa rozvrhu práce tohto súdu rozhodnúť o odvolaní. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že menovaná v minulosti vo funkcii predsedníčky tohto krajského súdu postupovala nezákonne a zaujato v konaniach o disciplinárnych návrhoch smerujúcich proti jeho manželke (žalovanej 2), ktorá je sudkyňou Okresného súdu. Najvyšší súd zaujal stanovisko, že zo spisu nevyplýva žiadny dôvod, ktorý by opodstatňoval záver, že sudkyňa vo funkcii predsedníčky súdu postupovala voči osobe žalovaného 1/ spôsobom prekračujúcim vecný a profesionálny rámec, alebo ktorý by čo i len naznačoval možnosť, že nemá k nemu neutrálny vzťah, ale vzťah relevantný z hľadiska § 49 ods. 1 CSP. Najvyšší súd rozhodol, že predsedníčka senátu nie je k účastníkom konania zaujatá, a preto nie je v danom prípade vylúčená z prejednávania a rozhodovania.

Právna veta:

V zmysle § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu nemôžu byť okolnosti spočívajúce v postupe sudcu v konaní o prejednanom (alebo inom) spore. „Postupom“ sa tu rozumejú procesné úkony sudcu pri vedení sporu a rozhodovaní o právach a povinnostiach strán sporu. Pri takomto nazeraní na uvedený pojem sa v postupe sudcu prejavuje samotný výkon súdnictva, z povahy ktorého vyplýva, že nemôže zakladať zaujatosť sudcu. I keď žalovaný v námietke zaujatosti výslovne uviedol, že ju nepodáva z dôvodov týkajúcich sa sudkyne (ktorá sa má podieľať na rozhodovaní o jeho odvolaní), ale z dôvodov týkajúcich sa len jej konania ako predsedníčky Krajského súdu, je potrebné mať na zreteli účel a zmysel § 49 ods. 3 CSP. Pokiaľ toto ustanovenie vylučuje, aby námietka zaujatosti bola vyzodpovedaná z toho, ako sudca vykonáva alebo vykonával súdnictvo (t. j. ako v niektorom spore procesne postupoval alebo v konečnom dôsledku rozhodol o predmete sporu), bolo by v rozpore s účelom uvedeného ustanovenia, keby (obdobne) v prípade sudcu, ktorý je zároveň predsedom súdu, bolo dôvodom pre jeho vylúčenie z prejednávania určitého sporu to, ako vykonáva alebo vykonával svoju riadiacu funkciu. Dôvodom pre vylúčenie takéhoto sudcu nemôžu byť okolnosti spočívajúce v jeho administratívnom postupe pri výkone povinností orgánu riadenia a správy súdu. So zreteľom na vyššie uvedené treba uzavrieť, že dôvodom na vylúčenie sudcu [ktorý je zároveň orgánom riadenia a správy súdu (viď § 32 a § 33 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov)] z prejednávania sporu nie sú bez ďalšieho okolnosti spočívajúce v tom, ako tento sudca počas svojho funkčného obdobia orgánu riadenia a správy na ním riadenom súde vytvára alebo vytváral podmienky na riadny výkon súdnictva v oblasti personálnej, organizačnej, ekonomickej, finančnej, odbornej a ako na ním riadenom súde dohliada na náležitý výkon súdnictva spôsobom a v medziach ustanovených zákonom.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Zaujatosť sudcu k účastníkom konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 49, § 52

6. K funkcii odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo 74/2016 zo dňa 28. 2. 2018

Anotácia:

Podľa názoru žalobcu prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie bez toho, aby vyhovel pripomienkam a výhradám odvolacieho orgánu. Názor odvolacieho orgánu bol v danej veci pred siedmymi mesiacmi úplne odlišný od názoru uvedeného v napadnutom rozhodnutí, pričom vo veci nedošlo k žiadnej zmene právneho alebo faktického charakteru.

Právna veta:

Odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu je jeho obsahovou náležitosťou, ktorá plní viacero funkcií. Jednak má presvedčiť o správnosti postupu správneho orgánu, a jednak o zákonnosti jeho rozhodnutia. Hodnotenie dôkazov je v rámci preskúmavacieho konania ovládané zásadou voľného hodnotenia dôkazov ako procesu, pri ktorom na základe logických úsudkov a zvážení všetkých dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia, a preto skutočnosti, ku ktorým správny orgán dospel na základe voľnej úvahy, treba v rozhodnutí dostatočne odôvodniť, aby bolo zrejmé, čo bolo podkladom rozhodnutia, ako sa vyhodnotili vykonané dôkazy, ako aj hodnotenie týchto dôkazov. V tejto súvislosti je správny orgán limitovaný len všeobecnými vymedzeniami zákonných podmienok, ktoré predstavujú hranicu voľnej úvahy.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Rozhodnutie, Náležitosti rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 71/1967 – § 46, § 47 ods. 3

7. K prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o zastavení exekúcie

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8ECdo 14/2017 zo dňa 20. 12. 2017

Anotácia:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, ktoré odôvodnila dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), t. j. tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Oprávnená vyčítala odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie veci v otázke správnej interpretácie a aplikácie ustanovenia § 243f ods. 1 a 4 Exekučného poriadku. Uviedla, že odvolací súd toto ustanovenie interpretoval a aplikoval v rozpore s ústavným princípom zákazu retroaktivity, keďže akceptoval zastavenie exekúcie súdom prvej inštancie pre nesplnenie povinnosti, ktorú v čase nadobudnutia exekučného titulu nemala a ktorú ani splniť nemohla. Oprávnená navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie alebo alternatívne, aby ho zmenil a rozhodol o pokračovaní v exekúcii. Oprávnená zároveň navrhla, aby dovolací súd odložil právoplatnosť uznesenia odvolacieho súdu.

Právna veta:

Pretože v § 357 písm. a) CSP je uvedené uznesenie o zastavení konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu prvoinštančného súdu o zastavení konania. Vzhľadom na § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení od 1. júla 2016 do 31. marca 2017, podľa ktorého, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, je prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení exekúcie. Uznesenie o zastavení exekúcie sa totiž svojimi účinkami rovná uzneseniu o zastavení konania v sporovom konaní. Zastavenie konania v sporovom konaní má za následok jeho skončenie bez meritórneho rozhodnutia a rovnako tak zastavenie exekúcie má za následok skončenie exekučného konania bez núteného vymoženia vymáhaného nároku. Pokiaľ Exekučný poriadok používa termín zastavenie exekúcie, ide len o terminologické zvýraznenie exekučnej činnosti (núteného výkonu rozhodnutia), ktorá začína vydaním poverenia súdnemu exekútorovi. V dôsledku toho tento právny predpis výslovne upravuje zastavenie exekučného konania v zásade len do vydania poverenia na vykonanie exekúcie, teda do začatia exekučnej činnosti súdnym exekútorom, a po vydaní poverenia upravuje už len zastavenie exekúcie. To však nič nemení na tom, že zastavenie exekučného konania a zastavenie exekúcie majú tie isté právne účinky a zastavenie exekúcie je analogicky porovnateľné so zastavením konania podľa CSP.

Právna oblasť: Civilné právo procesné, Exekučné právo

Právny inštitút: Prípustnosť dovolania, Prípustnosť odvolania, Zastavenie exekúcie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 2, § 357 písm. a)
233/1995 Z. z. – § 202 ods. 4

8. K pojmu už raz právoplatne rozhodnutej veci („res iudicata“)

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/77/2016 zo dňa 27. 6. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd SR preskúmaval zákonnosť rozhodnutia Krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, ktorým bolo zastavené konanie o zvýšení výsluhového dôchodku žalobcu. Medzi účastníkmi bola spornou otázka, či v prejednávanej veci bolo potrebné konanie o žiadosti žalobcu o zvýšenie jeho výsluhového dôchodku s poukazom na § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku zastaviť ako „res iudicata“, alebo mali správne orgány o tejto žiadosti konať a meritórne rozhodnúť s poukazom na § 105 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z.

Právna veta:

O prekážku už raz právoplatne rozhodnutej veci by nešlo v prípade, že by nastala podstatná zmena skutkových okolností, resp. ak by vo veci nastali nové faktické skutočnosti, ktoré odôvodňujú rozhodovanie vo veci (napr. výsluhovému dôchodcovi bol priznaný výsluhový dôchodok na základe faktických podmienok X, ale medzičasom vznikli podmienky Y, ktoré odôvodňujú, aby správny orgán rozhodol o nároku na predmetnú dávku). Ďalším dôvodom pre meritórne rozhodnutie vo veci bez toho, aby išlo o „res iudicata“, by bola zmena právnej úpravy alebo podstatná zmena právneho názoru v rozhodovacej činnosti súdov z dôvodu neustále sa vyvíjajúcej judikatúry.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Zastavenie konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 71/1967 Zb. § 30 ods. 1 písm. i)

9. Právny vzťah medzi spoločnosťou a jeho konateľom

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/17/2016 zo dňa 28. 2. 2018

Anotácia:

V podanom odvolaní žalobca uviedol, že podáva odvolanie voči napadnutému rozsudku z dôvodov, že podľa ich názoru súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil Počas celého správneho konania ako aj konania na súde žalobca uvádzal, nižšie uvedené skutočnosti. Osoba X. bola v čase kontroly a aj rok po nej spoločníkom a konateľom žalobcu a podnikanie v tom čase vykonávala na základe platného povolenia na prechodný pobyt na účel podnikania. Táto skutočnosť bola zrejماً kontrolnej skupine už v čase vykonávania kontroly, preto, ak identifikovali konateľa a spoločníka žalobcu kdekoľvek v prevádzke žalobcu, ďalej sa nemali dôvod zaoberať touto osobou.

Právna veta:

Vzťah medzi konateľom a spoločnosťou, ktorý bude vždy obchodno-záväzkovým vzťahom v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, judikatúra súdov, ako aj prevládajúci právny názor uvádza, že na činnosti súvisiace s výkonom funkcie konateľa ako štatutárneho orgánu nie je možné uzavrieť pracovnú zmluvu. Tento záver vychádza zo skutočnosti, že vzťah medzi konateľom a spoločnosťou pri výkone funkcie štatutárneho orgánu je vždy obchodnoprávnym vzťahom, ktorý sa bude riadiť zmluvou o výkone funkcie, resp. podporne mandátnou zmluvou alebo ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vykonávanie funkcie konateľa ako štatutárneho orgánu nie je výkonom závislej práce v podriadenosti zamestnávateľovi, tak ako to vyplýva z charakteristiky pracovnoprávneho vzťahu, podľa zákonníka práce. Nie je však vylúčené, aby spoločnosť uzavrela s konateľom pracovnú zmluvu, ktorej predmetom však bude odlišná činnosť od pôsobnosti konateľa ako štatutárneho orgánu. Pôsobnosť konateľa ako štatutárneho orgánu sa prejavuje navonok v oprávnení konať v mene spoločnosti, ďalej je daná jeho pôsobnosť do vnútra pri obchodnom vedení spoločnosti, resp. pri rozhodovaní o iných vnútorných veciach spoločnosti, a to na základe zákona, spoločenskej zmluvy alebo stanov. Pracovnú zmluvu je možné uzavrieť len na iné činnosti, odlišné od vyššie uvedenej pôsobnosti konateľa ako štatutárneho orgánu. Uvedené znamená, že konateľ môže mať uzavreté dva zmluvné typy, napr. zmluvu o výkone funkcie, ktorá sa primerane riadi ustanoveniami mandátnej zmluvy a zároveň môže mať uzavretú pracovnú zmluvu, ktorej predmetom je činnosť odlišná od výkonu funkcie člena štatutárneho orgánu.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodné záväzkové vzťahy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 – § 261 ods. 6

10. K miestnej príslušnosti súdu v sociálnych veciach v prípade žalobcu, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky sa ani nezdržuje

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Nds/4/2018 zo dňa 27. 6. 2018

Anotácia:

Žalobou, doručenu Krajskému súdu v Bratislave sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej (Sociálna poisťovňa, ústredie), ktorým žalovaná zamietla odvolanie zamestnávateľa a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky o tom, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi podľa slovenskej legislatívy.

Krajský súd v Bratislave uznesením vec postúpil Krajskému súdu v Žiline ako miestne príslušnému s odôvodnením, že žalobca je občan Poľskej republiky, ktorý mal na území Slovenskej republiky vykonávať pracovnú činnosť u zamestnávateľa, so sídlom v Čadci a toto miesto je nutné vyhodnotiť ako miesto rozhodné pre založenie miestnej príslušnosti správneho súdu. Dodal, že v zmysle ustálenej judikatúry miestna príslušnosť správneho súdu poľského štátneho občana pracujúceho na území Slovenskej republiky sa spravuje sídlom jeho slovenského zamestnávateľa.

Právna veta:

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky sa ani nezdržuje. Nie je preto možné postupovať v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 SSP, ktoré ustanovuje miestnu príslušnosť súdu v sociálnych veciach osobitne. Za danej situácie je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potrebné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak. Toto zákonné ustanovenie predpokladá menšiu vzdialenosť súdu prvej inštancie k účastníkovi konania, a preto na účely určenia miestne príslušného súdu prvej inštancie je za sídlo orgánu, ktorý rozhodoval v prvom stupni v prípade Sociálnej poisťovne potrebné považovať sídlo jej pobočky. Uvedené ustanovenie § 13 ods. 1 SSP nie je možné obísť ani v prípade, že žalobca nemá na území Slovenskej republiky adresu trvalého pobytu alebo sa tu nezdržuje, keďže § 13 ods. 1 SSP takúto podmienku neupravuje a zároveň v zmysle § 9 ods. 2 SSP je možné postupovať len vtedy, keď miestne príslušný súd nemožno určiť podľa § 10 až 13 SSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konkrétnom prípade možno určiť miestne príslušný súd v zmysle § 13 ods. 1 SSP, a teda nie je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 9 ods. 2 SSP. Miestne príslušným súdom bude v tomto prípade krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Správne súdnictvo, Miestna príslušnosť, Postúpenie veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2015 Z. z. – § 13 ods. 1 a ods. 3, § 18 ods. 3

11. K povinnosti príjemcu dávky ju vrátiť

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/90/2016 zo dňa 27. 6. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd SR preskúmaval zákonnosť rozhodnutia a rozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozsudku krajského súdu, ktorý zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej (Sociálnej poisťovne) vo veci priznania nároku na náhradu za bolesť žalobcovi v stanovenej sume, nepriznania nároku na výplatu náhrady za bolesť v stanovenej sume a povinnosti vrátiť neprávom vyplatenú sumu v stanovenej sume v súvislosti s pracovným úrazom, ktorý žalobca utrpel. Medzi účastníkmi bola sporná otázka týkajúca sa aplikácie § 236 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., na základe ktorého správne orgány rozhodli o povinnosti žalobcu vrátiť neprávom vyplatenú sumu 2 208 eur.

Právna veta:

Odvolací súd zastáva názor, že z dikcie § 236 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že na naplnenie zodpovednostnej schémy uvedenej v tomto ustanovení sa vyžaduje, aby príjemca dávky v čase jej prijatia nebol dobromyseľný, teda že túto dávku prijal napriek tomu, že si bol vedomý alebo mal vedieť, že na jej prijatie v takej výške nie je oprávnený. Dodatočná zmena okolností alebo zistenie nových skutočností nemôže mať za následok vznik povinnosti príjemcu dávky vrátiť ju napriek tomu, že v čase jej vyplatenia bol dobromyseľný v tom, že mu táto dávka v priznanej výške patrí.

Právna oblasť: Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Zodpovednosť v sociálnom poistení

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 461/2003 Z. z. – § 236 ods. 1 písm. b)

12. K posudzovaniu vhodnosti delegácie veci Najvyšším súdom

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Nds/2/2018 zo dňa 28. 6. 2018

Anotácia:

Jeden z účastníkov konania zhodnotil, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodnejšie, aby ju prejednal a rozhodol iný ako príslušný súd, preto podal návrh na delegovanie veci, o ktorom rozhodoval Najvyšší súd.

Právna veta:

- I. Na rozdiel od Civilného sporového poriadku (§ 39 ods. 2) Správny súdny poriadok umožňuje podať návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti aj súdu. Tento návrh musí byť vždy odôvodnený uvedením skutočností, ktoré k delegácii vhodnej vedú. Taktiež musí byť súčasťou návrhu návrh súdu, ktorému má byť vec prikázaná z dôvodu vhodnosti. Týmto návrhom však nie je delegujúci súd viazaný.
- II. Najvyšší súd uvádza, že ustanovenie § 85 ods. 3 Správneho súdneho poriadku, predstavuje právnu normu, ktorá explicitne nedefinuje, za akých podmienok súd rozhodne o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti na iný správny súd. Uvedené ustanovenie je možné preto považovať za právnu normu s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda patrí k právnym normám, ktorých hypotéza nie je určená priamo právnym predpisom, a ktorá tak ponecháva správnenému súdu, aby podľa vlastnej úvahy v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu konkrétnych okolností. Zákon síce ponechal najvyššiemu súdu širokú možnosť uváženia, avšak táto úvaha musí vždy zodpovedať zisteným skutkovým okolnostiam a musí byť logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.
- III. Ďalej najvyšší súd zdôrazňuje, že miestna príslušnosť v správnom súdnictve sa vo všeobecnosti spravuje sídlom prvoinštančného orgánu verejnej správy, teda miestne príslušným súdom je v zmysle §13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni. Pri rozhodovaní o delegácii je vždy vhodné, aby sa správny súd náležite vysporiadal aj s dôvodmi úpravy miestnej príslušnosti. Pritom je však treba mať vždy na zreteli, že miestna príslušnosť správneho súdu, ktorý má vec prejednať predstavuje zásadu základnú, a prípadná delegácia príslušnosti inému správnenému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je potrebné vykladať vždy zužujúco.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Prikázanie veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 162/2015 Z. z. – § 85

13. K novému termínu daňovej kontroly po uplynutí zákonnej lehoty

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžf/101/2016 zo dňa 30. 1. 2018

Anotácia:

Žalobca listom včas oznámil správcovi dane, že v deň uvedený v oznámení o daňovej kontrole nemožno začať daňovú kontrolu z dôvodu na jeho strane (čerpanie dovolenky bližšie neoznačenou fyzickou osobou), nedohodol však so správcom dane nový termín začatia daňovej kontroly tak, aby k jej začatiu nedošlo neskôr ako 40 dní od doručenia oznámenia o výkone daňovej kontroly.

Právna veta:

Podľa názoru odvolacieho súdu sa žalobca mylí, ak sa domnieva, že bolo povinnosťou správcu dane opäť prevziať iniciatívu a kontaktovať žalobcu za účelom stanovenia nového termínu začatia daňovej kontroly tak, aby dodržal zákonom stanovenú 40-dňovú lehotu. Dohoda o neskoršom termíne začatia daňovej kontroly je dvojstranný právny úkon, ktorý podľa zákona iniciuje daňový subjekt, pričom ak k dohode nedôjde, platí správcom dane určený pôvodný termín. Pokiaľ by správca dane odmietol návrh dohody zo strany daňového subjektu, bolo by na prípadnom posúdení odvolacieho daňového orgánu, alebo neskôr správneho súdu, či by bol takýto postup opodstatnený.

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: Priebeh a ukončenie daňovej kontroly

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 563/2009 Z. z. – § 46 ods. 1

14. K skutkovej podstate priestupku proti občianskemu spolunažívaniu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Asan/11/2017 zo dňa 19. 6. 2018

Anotácia:

Žalobca poukázal na porušenie ustanovenia § 49 ods. 1 a/ zákona o priestupkoch pánom, za ktoré žiadal uloženie pokuty v najvyššej možnej miere a povinnosť ospravedlniť sa. Obvinený sa mal priestupku dopustiť tým na zhromaždení delegátov SBD mal nazvať žalobcu „zmijou v ľudskej koži“, čím mal žalobcu uraziť a vydať na posmech.

Právna veta:

Hlavnou podmienkou na naplnenie skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu je skutočnosť, že inému bolo ublížené na cti. Vždy však záleží na posúdení, či sa konaním, ktoré môže byť uskutočnené ústnym alebo písomným výrokom, vyobrazením, posunkom, pomocou nejakého technického zariadenia a pod., postihnutá osoba sa cíti urazená, a či je daný výrok spôsobilý ju uraziť a vydať na posmech (zosmiešniť). Nie je rozhodujúce, či bol výrok prednesený na verejnosti alebo v súkromí, pred postihnutou osobou alebo kýmkoľvek iným a rozhodujúci je motív konania, ktorý smeruje k vydaniu napadnutej osoby na posmech. Formy útoku sú formulované taxatívne (ich výpočet je konečný) a páchatel musí inú osobu uraziť alebo vydať na posmech pričom správny orgán musí v konkrétnych prípadoch dokazovať, že spôsob urážky či vydania na posmech boli objektívne, t. j. podľa všeobecne verejnej mienky spôsobilé ublížiť inému na cti a nestačí len subjektívny pocit osoby dotknutej na cti.

Právna oblasť: Správne právo, Priestupkové právo

Právny inštitút: Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 372/1990 Zb. – §49 ods. 1 písm. a)

15. Na určení, že žalovaný nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, nie je naliehavý právny záujem

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 216/2017 zo dňa 18. 12. 2018

Anotácia:

V konaní bolo potrebné posúdiť, či žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že žalovaný nie je spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností a či je tvrdené právo neisté alebo ohrozené a či vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť.

Právna veta:

Rozsudok negatívne určujúci, že žalovaný nie je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, nemôže zlepšiť právne postavenie žalobcu, ktorý svoje vlastnícke právo nepreukazuje na neho znejúcim tzv. nadobúdacím titulom. Na podaní žaloby, predmetom ktorej je určenie, že žalovaný nie je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, preto žalobca nemá naliehavý právny záujem [§ 137 písm. c) CSP]. Tento svoj záver odvolací súd opiera o rozhodovaciu prax, najmä však o ustanovenú judikatúru v tomto smere, konkrétne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo20/2007 zo dňa 16. 12. 2008, ktoré bolo publikované v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod č. R 55/2009.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: žalobný návrh na začatie konania, naliehavý právny záujem, zrušenie podielového spoluvlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 137 písm. c)